

Balla Tibor ezredes:

A MAGYAR KIRÁLYI HONVÉDSÉG LUDOVIKA AKADÉMIÁT VÉGZETT IRÁNYÍTÓI, 1914–1918 (2.)¹

DOI: 10.35926/HSZ.2023.1.7

ÖSSZEFOGLALÓ: Az *Osztrák–Magyar Monarchia fegyveres erejének 1868 óta alkotórészét képező magyar királyi Honvédség*² budapesti Ludovika Akadémiát végzett, az első világháború idején különböző rendfokozatot viselt 14 vezető tábornokának katonai pályafutása kevésbé ismert. Közülük nyolcan még az 1919 utáni időszakban is jelentős szerephez jutottak a Nemzeti Hadseregben, illetőleg a Magyar Királyi Honvédségben. A tanulmányból kiderül, hogy kik is voltak, és milyen katonatiszti pályát futottak be. Az első részben a szerző történelmi-statisztikai és szociológiai módszerek segítségével mutatta be és elemezte személyes adataikat, a második, befejező részben pedig a Nagy Háború idején, a Honvédség élén álló, korábban Ludovika Akadémiát végzett legismertebb császári és királyi tábornokok katonai pályafutásának adatait foglalja össze és adja közre.³

KULCSSZAVAK: magyar királyi Honvédség, Ludovika Akadémia, első világháború, császári és királyi tábornokok, katonai pályafutás

A SZERZŐRŐL:

Dr. Balla Tibor ezredes (DSc), hadtörténész, az NKE kutatóprofesszora

HAZAI SAMU, BÁRÓ, CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI VEZÉREZREDES

*Rimaszombat (Gömör vármegye) 1851. 12. 26. – †Budapest (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye) 1942. 02. 10.

Apja: szeszgyáros nagykereskedő

Anyja: –

Családi állapot: nő (Juhász Mária, házasságkötés: 1886. 11. 04. Kassa)

Gyermekei: 1 lány, 2 fiú (Ilona, Béla *1893, Miklós *1896)

Vallása: római katolikus

Iskolái, végzettsége: hat gimnáziumi osztály, Rimaszombat; kereskedelmi akadémia, Budapest; 1873–1874 a Ludovika Akadémia tisztképző tanfolyama, Budapest; 1878–1879

¹ A mű TKP2020-NKA-09 számú projekt a Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Alapból biztosított támogatással, a Tématerületi Kiválósági Program 2020 pályázati program finanszírozásában valósult meg.

² A korabeli dokumentumokban az első világháború előtt a magyar királyi Honvédség (vagy időnként honvédség), míg 1919–1945 között a Magyar Királyi Honvédség írásmódot használtak – A szerző megjegyzése.

³ A tábornokok életrajzait az 1918 novemberéig elért legmagasabtból a legalacsonyabb rendfokozat felé haladva teszem közzé, az azonos rendfokozatúak között viszont a betűrendes felsorolást érvényesítem. A szövegben alkalmazott rövidítések az alábbiak: cs. és kir. = császári és királyi, em. = emelet, é. n. = évszám nélkül, fsz. = földszint, j = jó, kev. = kevés, m. = a szolgálat igényeinek megfelelően, m. j. = meglehetősen jó, m. kir. = magyar királyi, t. = tőkéletes, v = valami.

a Ludovika Akadémia felsőbb tiszti tanfolyama, Budapest; 1879–1881 cs. és kir. Hadiiskola, Bécs

Nyelvismerete: magyar és német (t.), francia és szlovák (m.)

Rendfokozatai: 1873. 04. 01. honvéd; 1873. 06. 06. címzetes tizedes; 1873. 11. 09. címzetes szakaszvezető; 1874. 10. 01. címzetes őrmester; 1874. 11. 01. hadapród; 1876. 01. 01. hadapród-tiszthelyettes; 1876. 05. 01. hadnagy; 1883. 05. 01. főhadnagy; 1888. 05. 01. 2. osztályú százados; 1889. 08. 18. 1. osztályú százados; 1895. 05. 01. őrnagy; 1897. 11. 01. alezredes; 1900. 11. 01. ezredes; 1907. 05. 01. vezérőrnagy; 1910. 11. 01. altábornagy; 1914. 08. 04. gyalogsági tábornok; 1916. 11. 01. vezérezredes

Beosztásai: 1874. 11. 01. a m. kir. 51. honvéd gyalogzászlóaljban, Jolsva, Budatin, Ógyalla, Besztercebánya; 1876. 05. 01. századparancsnok a m. kir. 51. honvéd gyalogzászlóaljban, Jolsva, Budatin, Ógyalla, Besztercebánya; 1881. 11. 01. segédtsiszt a m. kir. 78. honvéd gyalogdandár parancsnokságán, Sátoraljaújhely; 1883. 12. 01. a cs. és kir. VI. hadtestparancsnokság vezérkari osztályán, Kassa; 1884. 10. 01. segédtsiszt-helyettes a m. kir. III. honvédkerületi parancsnokságon, Kassa; 1886. 10. 01. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium I. ügyosztályán, Budapest; 1889. 10. 01. a Ludovika Akadémia hadseregszervezet és harcászat tanára, Budapest; 1893. 10. 01. a m. kir. 9. honvéd gyalogezredben, Kassa; 1894. 05. 01. a 3. zászlóalj megbízott parancsnoka a m. kir. 9. honvéd gyalogezredben, Eperjes; 1894. 11. 01. segédtsiszt a m. kir. III. honvédkerületi parancsnokságon, Kassa; 1896. 10. 15. a m. kir. honvéd törzstiszti tanfolyam tanára, Budapest; 1902. 02. 18. a m. kir. honvéd törzs- és felsőbb tiszti tanfolyam megbízott parancsnoka, Budapest; 1902. 10. 09. a m. kir. honvéd törzs- és felsőbb tiszti tanfolyam parancsnoka, Budapest; 1904. 10. 28. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium I. ügyosztályának főnöke, Budapest; 1910. 01. 17. magyar honvédelmi miniszter, Budapest; 1917. 02. 08. az osztrák–magyar fegyveres erők utánpótlási ügyeinek főnöke, Bécs; 1918. 11. 03. rendelkezési állományba helyezve; 1918. 12. 01. nyugállományba helyezve, Budapest

Hadjáratai: –

Kitüntetései: 1898. 12. 02. Jubileumi Emlékérem a fegyveres erő számára; 1900. 03. 08. Bronz Katonai Érdemérem piros szalagon; 1901. 04. 28. Katonai Tiszti Szolgálati Jel III. osztálya; 1904. 06. 03. Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztálya; 1908. 04. 10. Osztrák Császári Lipót Rend lovagkeresztje; 1908. 12. 02. Katonai Jubileumi Kereszt; 1911. 04. 28. Katonai Tiszti Szolgálati Jel II. osztálya; 1913. 08. 12. Osztrák Császári Vaskorona Rend I. osztálya; 1915. 02. 03. Katonai Érdemkereszt I. osztálya hadidíszítménnyel; 1915. 03. 03. Vöröskereszt Érdemcsillaga hadidíszítménnyel; 1916. 06. 01. Osztrák Császári Lipót Rend nagykeresztje; 1916. 08. 10. hadidíszítmény az Osztrák Császári Lipót Rend nagykeresztjéhez; 1916. 11. 25. Nagy Katonai Érdemérem; 1917. 02. 19. Nagy Katonai Érdemérem hadidíszítménnyel és ismétlőpánttal, 1918. 08. 12. Katonai Érdemkereszt III. osztálya hadidíszítménnyel és gyémántokkal

Külföldi: 1909. 10. 19. Spanyol Katonai Érdemrend nagykeresztje; 1910. 11. 20. Porosz Vörös Sas Rend I. osztálya; 1913. 02. 13. Montenegrói Függetlenségi (I. Danilo) Érdemrend I. osztálya; 1915. 04. 12. Német (Porosz) Vaskereszt I. és II. osztálya; 1915. 12. 30. Bajor Katonai Érdemrend nagykeresztje kardokkal; 1916. 01. 17. Württembergi Korona Rend nagykeresztje kardokkal; 1916. 01. 29. Szász Albert Rend nagykeresztje csillaggal és kardokkal; 1916. 04. 05. Porosz Vörös Kereszt Érem II. és III. osztálya; 1917. 02. 20. Török Medzsidi Rend I. osztálya, Török Arany Imtiaz Érem és Török Háborús Emlékérem (Vas Félhold)

Címek és rangok: 1910. 12. 14. titkos tanácsos; 1912. 09. 13. magyar bárói rang; 1910–17. a Nemzeti Munkapárt országgyűlési képviselője a losonci választókerületben; 1916. 02. 22. a cs. és kir. 46. gyalogezred tulajdonosa; 1922. 01. 07. a Magyar Királyi Állami Hadianyag-

gyár elnöke; 1925. a Magyar Katonai Írók Köre elnöke; 1927–1942. a Magyar Országgyűlés Felsőházának örökös élethossziglani tagja

Fontosabb írásai: Az 1888-iki bakonyvidéki hadosztály keretgyakorlat. Budapest, 1889.; (dr. Hamay Béla szds. hadbíróval) „Clausewitz” a háborúról. Budapest, 1891–1892.; (Vághó Ignáccal) Hadseregszervezet a magyar királyi honvédségi Ludovika Akadémia tisztképző tanfolyama számára. Budapest, 1894.; A m. kir. honvéd lovashadosztály keretgyakorlat 1894-ben. Budapest, 1894.; Applicatorisch taktische Aufgaben abgeleitet aus den Operationen und Gefechten an der Iser vom 23–29. Juni 1866. Budapest, 1899.; Alkalmazó harcászati feladatok az Iser környékén 1866. június 23-tól 29-ig lefolyt hadműveletek- és ütközetekből. Budapest, 1899.; A háború génuszai. Budapest, 1910.; A háború tényezői. Budapest, 1915.

Lakás: –

Temetése, sírja: 1942. 02. 13. a budapesti Farkasréti temető, 28-as parcella 1. sor. 14. sír

Megjegyzés: 1876-ig izraelita, majd római katolikus vallású. Eredeti, 1876-ig használt neve Kohn Samuel.

NIKIC JÁNOS, CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI CÍMZETES GYALOGSÁGI TÁBORNOK

*Tarros (Torontál vármegye) 1855. 01. 27. – †Újvidék (Jugoszlávia) 1930. 01. 19.

Apja: kereskedő

Anyja: –

Családi állapota: nős

Gyermekei: 1 fiú, 3 lány

Vallása: görögkatolikus

Iskolái, végzettsége: négy gimnáziumi osztály; 1876–1878 a Ludovika Akadémia előkészítő és tisztképző tanfolyama, Budapest; 1884–1885 a Ludovika Akadémia felsőbb tiszti tanfolyama, Budapest; 1885–1887 cs. és kir. Hadiiskola, Bécs

Nyelvismerete: magyar, német és horvát (t.), orosz (sz.), francia (n.)

Rendfokozatai: 1876. 10. 01. honvéd; 1877. 11. 06. címzetes őrmester; 1878. 09. 07. hadnagy; 1886. 05. 01. főhadnagy; 1889. 08. 18. 2. osztályú százados; 1891. 11. 01. 1. osztályú százados; 1895. 11. 01. őrnagy; 1898. 05. 01. alezredes; 1901. 11. 01. ezredes; 1908. 05. 01. vezérőrnagy; 1911. 11. 01. altábornagy; 1917. 12. 22. címzetes gyalogsági tábornok

Beosztásai: 1876. 10. 01. a m. kir. 92. honvéd gyalogzászlóaljban, Mitrovica; 1878. 10. 01. a m. kir. 72. honvéd gyalogzászlóaljban, Pápa; 1880. 09. 01. a gyalogsági gyakorlati szabályzat, a szolgálati szabályzat, a tereptan, a tereprajz, az utász és tábori erődítészet, a mennyiségtan és a természettan tanára a m. kir. honvéd Ludovika Akadémián, Budapest; 1884. 10. 01. a m. kir. 11. honvéd gyalogzászlóaljban, Arad; 1885. 11. 01. a m. kir. 58. honvéd gyalogzászlóaljban, Pozsony; 1886. 05. 01. a m. kir. 13. honvéd féldandár 1. zászlóaljában, Pozsony; 1888. 01. 01. a cs. és kir. V. hadtest parancsnokságon, Pozsony; 1888. 11. 01. segédtsízt-helyettes a m. kir. VII. honvédkerületi parancsnokságon, Zágráb; 1892. 10. 01. a m. kir. 5. honvéd gyalogezredben, Szeged; 1892. 11. 01. fogalmazótiszt a m. kir. Honvédelmi Minisztérium 4. osztályán, Budapest; 1895. 10. 01. a m. kir. VII. honvédkerületi parancsnokság segédtsíztje, Zágráb; 1898. 07. 25. a 3. zászlóalj parancsnoka a m. kir. 27. honvéd gyalogezredben, Új-Gradiska; 1900. 03. 08. a m. kir. I. honvédkerületi parancsnokság vezérkari főnöke, Budapest; 1900. 11. 25. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium XX. ügyosztályának főnöke, Budapest; 1905. 11. 15. a m. kir. 45. honvéd gyalogdandár megbízott parancsnoka, Szeged; 1907. 07. 13. a m. kir. 45. honvéd

gyalogdandár parancsnoka, Szeged; 1910. 09. 09. a m. kir. honvéd tájékoztató (törzstiszti) tanfolyam parancsnoka, Budapest; 1913. 03. 27. a m. kir. V. honvédkerület parancsnoka, Kolozsvár; 1914. 04. 03. a m. kir. 41. honvéd gyaloghadosztály parancsnoka, Budapest; 1914. 08. 01. a m. kir. 41. honvéd gyaloghadosztály parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1914. 11. 28. a m. kir. 20. honvéd gyaloghadosztály parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1914. 12. 27. felmentve; 1915. 01. 26. szabadságon, Budapest; 1915. 05. 23. hat hónap várakozási illetékkal szabadságolva, Budapest; 1915. 12. 12. nyugállományba helyezés, Budapest; 1916. 09. 14. – 12. 05., 1917. 04. 25. – 07. 04., 1917. 10. 15. – 1918. 02. 12. a m. kir. honvédelmi miniszteri mozgó ellenőrző bizottság elnöke a VI. honvédkerületben, Zágráb; 1918. 04. 01. visszahelyezve a korábbi nyugállományba, Budapest

Hadjáratai: –

Kitüntetései: 1898. 10. 27. Katonai Érdemkereszt; 1898. 12. 02. Jubileumi Emlékérem a fegyveres erő számára; 1901. 04. 01. Katonai Tiszti Szolgálati Jel III. osztálya; 1905. 10. 11. Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztálya; 1908. 12. 02. Katonai Jubileumi Kereszt; 1911. 10. 01. Katonai Tiszti Szolgálati Jel II. osztálya; 1914. 11. 06. Osztrák Császári Lipót Rend lovagkeresztje hadidíszítménnyel (utólag kardokkal)

Címek és rangok: –

Fontosabb írásai: –

Lakás: –

Temetése, sírja: –

Megjegyzés: –

SZURMAY SÁNDOR, UZSOKI, BÁRÓ, CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI GYALOGSÁGI TÁBORNOK, MAGYAR KIRÁLYI VEZÉREZREDES

*Boksnábánya (Krássó vármegye) 1860. 12. 19. – †Budapest (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye) 1945. 03. 26.

Apja: Szurmay Mihály vasúti tisztviselő, kalaposmester

Anyja: Schäffer Jozefa

Családi állapot: nő (Szenóner Erna †1943. 11. 18., házasságkötés: 1895. 11. 28. Budapest)

Gyermekei: 2 lány (Edit *1896. 10. 29., Blanka *1902. 02. 12.)

Vallása: római katolikus

Iskolái, végzettsége: 1871–1874 állami főreáliskola (főreáltanoda) három osztálya, Szeged; 1882–1884 a Ludovika Akadémia előkészítő és tisztképző tanfolyama, Budapest (jeles eredménnyel); 1886–1887 a Ludovika Akadémia felsőbb tiszti tanfolyama, Budapest (évfolyamelsőként); 1887–1889 cs. és kir. Hadiiskola, Bécs

Nyelvismerete: magyar és német (t.), szlovák és román (m.), francia (sz.)

Rendfokozatai: 1882. 10. 01. honvéd; 1883. 08. 29. címzetes őrmester; 1884. 08. 19. hadnagy; 1889. 11. 01. főhadnagy; 1892. 05. 01. 2. osztályú százados; 1895. 05. 01. 1. osztályú százados; 1898. 05. 01. őrnagy; 1901. 11. 01. alezredes; 1905. 05. 01. ezredes; 1910. 11. 01. vezérőrnagy; 1914. 05. 01. altábornagy; 1917. 08. 10. gyalogsági tábornok; 1941. 08. m. kir. vezérezredes⁴

Beosztásai: 1882. 10. 01. a m. kir. 18. honvéd gyalogzászlóaljban, Lugos; 1887. 11. 01. a m. kir. 13. honvéd gyalog féldandár 1. zászlóaljában, Pozsony; 1889. 11. 01. a cs. és kir.

⁴ Szurmay ezen rendfokozata csupán elnevezésmódosulás, mivel 1941 augusztusától a gyalogsági, lovassági, tüzéségi tábornoki és tábornagyi rendfokozati elnevezések egységesen vezérezredesire módosultak a Magyar Királyi Honvédségben.

IV. hadtest vezérkari osztályán, Budapest; 1890. 11. 08. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium 1. ügyosztályán, Budapest; 1891. 05. 01. a Vezérkar Hadműveleti és Különleges Vezérkari Munkák Irodájában, Bécs; 1891. 11. 01. a Vezérkar Vasúti Irodájában, Bécs; 1892. 05. 01. fogalmazótiszt a m. kir. Honvédelmi Minisztérium 1. ügyosztályán, Budapest; 1898. 10. 27. az I. zászlóalj parancsnoka a m. kir. 4. honvéd gyalogezredben, Nagyvárad; 1899. 10. 01. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium 1. osztályán, Budapest; 1900. 09. 01. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium 20. osztályának vezetője, Budapest; 1900. 12. 01. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium 1. osztályának vezetője, Budapest; 1905. 11. 01. a m. kir. 20. honvéd gyalogezred parancsnoka, Nagykanizsa; 1907. 09. 28. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium II. ügcsoportjának főnöke, Budapest; 1910. 02. 03. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium I. ügcsoportjának főnöke, Budapest; 1914. 08. 17. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium államtitkára, Budapest; 1914. 11. 22. a m. kir. 38. honvéd gyaloghadosztály megbízott parancsnoka az orosz fronton; 1915. 01. 14. a Szurmay-csoport parancsnoka az orosz fronton; 1916. 04. 01. a Szurmay-hadtest parancsnoka az orosz fronton; 1917. 02. 09. felmentve és az osztrák–magyar fegyveres erők utánpótlási ügyei főnökének rendelkezésére bocsátva, Budapest; 1917. 02. 19. – 1918. 10. 31. magyar honvédelmi miniszter, Budapest; 1919. 01. 01. nyugállományba helyezve, Budapest

Hadjáratai: –

Kitüntetései: 1898. 10. 25. Katonai Érdemkereszt; 1898. 12. 02. Jubileumi Emlékérem a fegyveres erő számára; 1903. 10. 10. Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztálya; 1905. 11. 19. Bronz Katonai Érdemérem (utólag hadidíszítménnyel és kardokkal); 1908. 10. 09. Katonai Tiszti Szolgálati Jel III. osztálya; 1908. 12. 02. Katonai Jubileumi Kereszt; 1909. 10. 04. Osztrák Császári Ferenc József Rend tisztikeresztje; 1912. 09. 09. Osztrák Császári Lipót Rend lovagkeresztje; 1915. 01. 23. Katonai Érdemkereszt II. osztálya hadidíszítménnyel (utólag kardokkal); 1915. 05. 30. Osztrák Császári Vaskorona Rend I. osztálya hadidíszítménnyel (utólag kardokkal); 1915. 05. 31. Vöröskereszt I. osztályú díszjelvénye hadidíszítménnyel; 1916. 05. 23. Osztrák Császári Lipót Rend I. osztálya hadidíszítménnyel (utólag kardokkal); 1916. 11. 13. Bronz Katonai Érdemérem; 1917. 08. 14. Mária Terézia Katonai Rend lovagkeresztje; 1917. 10. 01. Katonai Tiszti Szolgálati Jel II. osztálya; 1918. 05. 23. Vöröskereszt Érdemcsillaga hadidíszítménnyel; 1930. 11. 03. Magyar Háborús Emlékérem kardokkal, sisakkal

Külföldi: 1915. 04. 08. Német (Porosz) Vaskereszt II. osztálya; 1915. 06. 14. Német (Porosz) Vaskereszt I. osztálya; 1918. 10. 15. Török Medzsidi Rend I. osztálya kardokkal

Címek és rangok: 1912. 01. 01. – 1915. 01. 01. a m. kir. honvéd tiszti özvegyek és árvák segélyellátási intézetének igazgatótanácsi tagja; 1915. 07. 09. Boksánbánya díszpolgára; 1916. 07. 11. Ungvár díszpolgára; 1917. 03. 08. titkos tanácsos; 1917. 08. 17. magyar bárói rang; 1917. 11. 07. a Mária Terézia Katonai Rend rendi káptalanjának tagja; 1918. 05. 23. magyar nemesi előnév; 1918. 08. 12. a m. kir. 20. honvéd gyalogezred tulajdonosa; 1918. 10. 20. Bánffyhyunad, Nagyvárad, Győr, Pápa díszpolgára; 1927. a Magyar Országgyűlés Felsőházának örökös tagja; 1929. 06. 16. vitézi cím; é. n.: Nagykanizsa, Cinkota (Mátyásföld) díszpolgára

Fontosabb írásai: A wörthi (fröschwilleri) csata, 1870. augusztus 6-án. Budapest, 1890.; Az európai hadseregek ismertetése. Budapest, 1893.; Alkalmazó megbeszélések a spichereni csatáról. Budapest, 1897.; A Honvédség fejlődésének története annak felállításától napjainkig 1868–1898. Budapest, 1898.; A mohácsi hadjárat 1526-ban. Budapest, 1901.; Az orosz vörös veszedelem és Magyarország szerepe. Budapest, 1921.; Vadászemlékek, horgászélmények. Budapest, 1937.; A magyar katona a Kárpátokban. Budapest, 1940.; Háborús emlékirások. Diárium 1940–1942, I–II. évfolyam, Budapest, 1942.

Lakás: 1945-ben Budapest, Apponyi tér

Temetése, sírja: 1945. 03. 28. a budapesti Kerepesi úti temető,⁵ a 48/56. szigeten lévő családi sírbolt

Megjegyzés: 1919. 02. 25-től Szentgotthárdon, 1919. 03-tól 1919. 08. 03-ig Budapesten internálva. 1919 őszén a magyarországi francia katonai misszió összekötő tisztje.

BARTHA LAJOS, SEPSISZÉK-NAGYBOROSNYÓI, CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI ALTÁBORNAGY

*Kolozsvár (Kolozs vármegye) 1869. 01. 17. – †Budapest (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye) 1946. 12. 20.

Apja: ügyvéd

Anyja: –

Családi állapota: nős (házasságkötés: 1906)

Gyermekei: 1 fiú (Lajos), 1 lány

Vallása: római katolikus

Iskolái, végzettsége: négy evangélikus főgimnáziumi osztály (jeles eredménnyel), Kolozsvár; 1884–1888 a Ludovika Akadémia tisztképző tanfolyama, Budapest (kiváló eredménnyel, évfolyamelsőként); 1891–1892 a Ludovika Akadémia felsőbb tiszti tanfolyama, Budapest; 1892–1894 cs. és kir. Hadiiskola, Bécs (igen jó eredménnyel)

Nyelvismerete: magyar és német (t.), román (m.), francia és orosz (sz.)

Rendfokozatai: 1888. 08. 18. hadnagy; 1892. 05. 01. főhadnagy; 1896. 11. 01. 2. osztályú százados; 1898. 05. 01. 1. osztályú százados; 1905. 05. 01. őrnagy; 1908. 11. 01. alezredes; 1911. 11. 01. ezredes; 1915. 05. 01. vezérőrnagy; 1918. 05. 01. altábornagy

Beosztásai: 1888. 08. 18. segédtiszt a m. kir. 21. honvéd feldandárban, Kolozsvár; 1889. 12. 01. zászlóaljsegédtiszt a m. kir. 23. honvéd feldandár 1. zászlóaljában, Nagyszeben; 1892. 05. 01. ezredsegédtiszt a m. kir. 23. honvéd gyalogezredben, Nagyszeben; 1894. 11. 01. a cs. és kir. VII. hadtestparancsnokság vezérkari osztályán, Temesvár; 1895. 11. 01. a Vezérkar Vasúti Irodájában, Bécs; 1896. 05. 01. a Vezérkar Hadműveleti Irodájában, Bécs; 1896. 11. 01. fogalmazótiszt a m. kir. Honvédelmi Minisztérium 4. osztályán, Budapest; 1898. 11. 01. a 9. század parancsnoka a m. kir. 21. honvéd gyalogezred 3. zászlóaljában, Kolozsvár; 1899. 10. 01. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium 1. osztályán, Budapest; 1904. 08. 01. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium 4. osztályán, Budapest; 1905. 10. 31. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium 1. osztálya vezetőjének helyettese, Budapest; 1907. 04. 19. a cs. és kir. 32. gyaloghadosztály vezérkari főnöke, Budapest; 1907. 10. 10. az uralkodó katonai irodájában, Bécs; 1912. 11. 01. a 3. zászlóalj parancsnoka a cs. és kir. 39. gyalogezredben, Debrecen; 1913. 03. 01. a m. kir. 1. honvéd gyalogezred parancsnoka, Budapest; 1914. 08. 01. a m. kir. 1. honvéd gyalogezred parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1914. 10. 19. betegszabadságon, Budapest; 1915. 04. 05. – 1918. 11. 25. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia parancsnoka, Budapest; 1916. 03. 22. a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia parancsnoka és a Hadtudományi Kérdések Szakértői Bizottságának tagja, Budapest, Bécs; 1919. 01. 01. nyugállományba helyezve, Budapest; 1919. 08. 22. a m. kir. 5. tiszti igazolóbizottság elnöke; 1919. 11. 16. a tábornoki becsületügyi választmány tagja; 1920. 01. 25. a tábornoki igazolóbizottság elnöke, Budapest; 1920. 04. 01. ténylegesítve, a m. kir. Legfelsőbb Katonai Törvényszék elnöke, Budapest; 1921. 03. 19. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium ellenőrző bizottságának elnöke, Budapest; 1921. 05. 01.

⁵ Jelenleg Fiumei úti Nemzeti Sírkert.

a m. kir. Legfelsőbb Katonai Törvényszék elnöke és a m. kir. Honvédelmi Minisztérium ellenőrző bizottságának elnöke, Budapest; 1923. 04. 01. visszahelyezve a korábbi nyugállományba, Budapest

Hadjáratai: –

Kitüntetései: 1898. 12. 02. Jubileumi Emlékérem a fegyveres erő számára; 1907. 05. 06. Katonai Érdemkereszt; 1908. 08. 12. Bronz Katonai Érdemérem; 1908. 12. 02. Katonai Jubileumi Kereszt; 1912. 10. 04. Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztálya; 1913. 08. 18. Katonai Tiszti Szolgálati Jel III. osztálya; 1913. 08. 18. 1912–13. évi Mozcímzési Kereszt; 1914. 12. 24. hadidíszítmény az Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztályához (utólag kardokkal); 1916. 04. 24. Osztrák Császári Lipót Rend lovagkeresztje hadidíszítménnyel; 1916. Ferenc József Emlékjel; 1917. a Vöröskereszt I. osztályú Díszjelvénye hadidíszítménnyel; 1918. Károly Csapatkereszt; 1918. Sebesültek Érme két sávval

Külföldi: 1901. 01. 09. Perzsa Nap és Oroszlán Rend IV. osztálya; 1908. 07. 22. Bajor Katonai Érdemrend III. osztálya és a Lippei Hercegi Házirend II. osztályú Érdemkeresztje; 1908. 10. 23. a Spanyol Katonai Érdemrend I. osztályú keresztje és a Dán Dannebrog Rend parancsnoki keresztjének II. osztálya; 1909. 04. 12. Románia Csillaga Rend parancsnoki keresztje; 1910. 10. 13. Porosz Korona Rend II. osztálya; 1912. 07. 25. Bolgár Katonai Érdemrend nagytiszti keresztje gyémántdíszítménnyel; 1913. a Német Lovagrend Mária Keresztje; 1914. 02. 10. Bolgár Katonai Érdemrend parancsnoki keresztje; 1918. 04. 20. a Pápai Állam „Pro ecclesia et pontifice” Érdemkeresztje; 1918. 11. 27. a Porosz Vörös Kereszt Érem II. és III. osztálya

Címek és rangok: öröklött nemesi cím és előnév, a Volt Budapesti 1-es Honvédek Bajtársi Szövetségének elnöke a két világháború közötti időszakban

Fontosabb írásai: A m. kir. „IV. Károly király” volt 1. honvéd gyalogezred története és háborús emlékalbuma (összeállította, szerkesztette). Budapest, 1939.

Lakás: –

Temetése, sírja: 1946. 12. 23. budapesti Kerepesi úti temető, a főváros által adományozott díszsírhely

Megjegyzés: 1914. 08. 30-án repesztől, 1914. 10. 19-én jobb lábszárán géppuskalövedéktől sebesült meg az orosz hadszíntéren. 1925. 04. 23-án megövezgyült.

CZITÓ KÁROLY, CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI ALTÁBORNAGY

*Kassa, (Abaúj vármegye) 1855. 08. 14. – †Budapest (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye) 1926. 08. 01.

Apja: Czító Mihály földbirtokos

Anyja: –

Családi állapot: nő

Gyermekei: –

Vallása: római katolikus

Iskolái, végzettsége: négy gimnáziumi osztály, Kassa; kereskedelmi akadémia, Bécs; 1880–1881 honvéd lovas előkészítő tanfolyam, Jászberény; 1881–1882 a Ludovika Akadémia tisztképző tanfolyama, Budapest; 1883–1884 a Honvéd Központi Lovas Tisztiiskola tanfolyama; 1884–1885 a Honvéd Központi Lovasiskola tiszti tanfolyama, Budapest; 1886–1887 a Ludovika Akadémia felsőbb tiszti tanfolyama, Budapest

Nyelvismerete: magyar, német (t.), szlovák (m.), francia (sz.)

Rendfokozatai: 1880. 07. 29. huszár; 1880. 10. 10. címzetes tizedes; 1881. 08. 30. címzetes őrmester; 1882. 09. 01. hadnagy; 1887. 05. 01. főhadnagy; 1891. 11. 01. 2. osztályú százados;

1894. 05. 01. 1. osztályú százados; 1902. 11. 01. őrnagy; 1907. 05. 01. alezredes; 1910. 05. 01. ezredes; 1914. 08. 01. vezérőrnagy; 1917. 08. 01. altábornagy

Beosztásai: 1880. 07. 29. a m. kir. 1. honvéd huszárezredben, Jászberény; 1882. 09. 05. a m. kir. 4. honvéd huszárezredben, Kecskemét; 1885. 10. 18. a m. kir. 6. honvéd huszárezredben, Vác; 1887. 12. 01. tanár a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémia lovastiszti tanfolyamán, Budapest; 1890. 10. 01. tanár a m. kir. Honvéd Központi Lovasiskolában, Budapest; 1894. 08. 18. a 3. század parancsnoka a m. kir. 6. honvéd huszárezredben, Budapest, Érsekújvár; 1898. 07. 30. az 5. század parancsnoka a m. kir. 1. honvéd huszárezredben, Jászberény; 1899. 11. 15. a 4. század parancsnoka a m. kir. 8. honvéd huszárezredben, Pécs; 1900. 07. 15. az I. osztály parancsnoka a m. kir. 8. honvéd huszárezredben és a 3. honvéd lovasdandár-tisztiiskola parancsnoka, Pécs; 1902. 11. 01. a II. osztály parancsnoka a m. kir. 9. honvéd huszárezredben, Marosvásárhely; 1905. 06. 02. az I. osztály parancsnoka a m. kir. 4. honvéd huszárezredben, Baja; 1907. 03. 27. a m. kir. 2. honvéd huszárezred megbízott parancsnoka, Debrecen; 1908. 04. 22. a m. kir. 2. honvéd huszárezred parancsnoka, Debrecen; 1912. a m. kir. 22. honvéd lovasdandár parancsnoka, Szeged; 1913. 03. 01. a m. kir. 23. honvéd lovasdandár parancsnoka, Zalaegerszeg; 1914. 05. 01. a m. kir. 22. honvéd lovasdandár parancsnoka, Szeged; 1914. 08. 24. a m. kir. 22. honvéd lovasdandár parancsnoka az orosz fronton; 1916. 01. 14. a m. kir. 11. honvéd lovashadosztály megbízott parancsnoka az orosz fronton; 1916. 10. 03. a m. kir. 11. honvéd lovashadosztály parancsnoka a román fronton; 1916. 11. 06. a magyar honvédelmi miniszter rendelkezésére, Budapest; 1917. 04. 24. a m. kir. I. honvédkerület parancsnoka, Budapest; 1917. 11. 01. várakozási illetékel határozatlan időre szabadságolva, de meghagyva beosztásában, Budapest; 1918. 03. 28. a m. kir. IV. honvédkerület parancsnoka, Pozsony; 1918. 11. 02. – 11. 28. a m. kir. IV. honvédkerület parancsnoka és cs. és kir. katonai parancsnok, Pozsony; 1919. 01. 01. nyugállományba helyezve, Budapest

Hadjáratai: –

Kitüntetései: 1894. 09. 08. Bronz Katonai Érdemérem; 1898. 12. 02. Jubileumi Emlékérem a fegyveres erő számára; 1905. 08. 01. Katonai Tiszti Szolgálati Jel III. osztálya; 1908. 12. 02. Katonai Jubileumi Kereszt; 1910. 04. 10. Katonai Érdemkereszt; 1913. 1912–13. évi Mozgósítási Kereszt; 1914. 10. 28. Osztrák Császári Lipót Rend lovagkeresztje hadidíszítménnyel (utólag kardokkal); 1915. 08. 01. Katonai Tiszti Szolgálati Jel II. osztálya; 1916. 02. 16. Katonai Érdemkereszt III. osztálya hadidíszítménnyel (utólag kardokkal); 1916. 08. 19. Osztrák Császári Vaskorona Rend II. osztálya hadidíszítménnyel (utólag kardokkal); 1918. Károly Csapatkereszt; é. n. Tiszti Ezüst Vitézségi Érem

Külföldi: 1914. Württembergi Katonai Érdemrend lovagkeresztje; 1916. 03. 11. Német (Porosz) Vaskereszt II. osztálya; 1917. 09. 12. Német (Porosz) Vaskereszt I. osztálya

Címek és rangok: 1921. 08. 21. vitézi cím

Fontosabb írásai: –

Lakás: –

Temetése, sírja: A budapesti Fiumei úti temetőben, a Nemzeti Panteonban nyugszik

NAGY GÁBOR, TOLCSVAI, CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI ALTÁBORNAGY

*Kótaj, (Szabolcs vármegye) 1853. 03. 24. – †Budapest (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye) 1936. 05. 27.

Apja: Nagy Gábor, nemes

Anyja: –

Családi állapot: nőtlen

Gyermekei: –

Vallása: református

Iskolái, végzettsége: főgimnázium érettségivel, Sárospatak; református főiskola jogi és teológiai hallgatója; 1875–1876 a Ludovika Akadémia tisztképző tanfolyama, Budapest

Nyelvismerete: magyar (t.); német (m.)

Rendfokozatai: 1876. 09. 24. hadapród; 1877. 11. 01. hadapród-tiszthelyettes; 1878. 11. 01. hadnagy; 1883. 05. 01. főhadnagy; 1888. 11. 01. 2. osztályú százados; 1893. 11. 01. 1. osztályú százados; 1899. 11. 01. őrnagy; 1903. 05. 01. alezredes; 1906. 05. 01. ezredes; 1912. 11. 01. vezérőrnagy; 1915. 09. 01. altábornagy

Beosztásai: 1878. 11. 01. a m. kir. 41. honvéd gyalogzászlóaljban, Kassa; 1880. a m. kir. 43. honvéd gyalogzászlóaljban, Szatmárnémeti; 1882. 08. 14. első segédtsiszt a m. kir. II. csendőrkerületi parancsnokságon, Szeged; 1886. 08. 31. a m. kir. II. csendőrkerület 3. szárnyának 1. szakaszparancsnoka, Nagyikikinda; 1888. 09. 01. a m. kir. II. csendőrkerület 3. szárnyparancsnoka, Nagyikikinda, 1896-tól Nagybecskerek; 1896. 06. 15. a m. kir. III. csendőrkerület 3. szárnyparancsnoka, Nagyvárad; 1899. 08. 01. második törzstiszt a m. kir. VI. csendőrkerületi parancsnokságon, Székesfehérvár; 1902. 05. 01. a m. kir. III. csendőrkerület parancsnokhelyettese, Budapest; 1903. 01. 10. a m. kir. III. csendőrkerület ideiglenes parancsnoka, Budapest; 1904. 11. 01. a m. kir. II. csendőrkerület parancsnokhelyettese, Szeged; 1905. 05. 01. a m. kir. VII. csendőrkerület ideiglenes parancsnoka, Brassó; 1906. 05. 01. a m. kir. VII. csendőrkerület parancsnoka, Brassó; 1907. 05. 01. a m. kir. VIII. csendőrkerület parancsnoka, Debrecen; 1912. 09. 28. a m. kir. csendőrség felügyelőjének helyettese, Budapest; 1913. 04. 14. a m. kir. csendőrség felügyelője, Budapest; 1914. 08. 01. m. kir. csendőrség felügyelője, Budapest; 1917. 10. 01. várakozási illetékkel határozatlan időre szabadságot; 1919. 01. 01. nyugállományba helyezve, Budapest

Hadjáratai: –

Kitüntetései: 1888. 01. 20. Katonai Érdemkereszt; 1898. 12. 02. Jubileumi Emlékérem a fegyveres erő számára; 1899. 10. 24. Bronz Katonai Érdemérem; 1900. 10. 17. Katonai Tiszti Szolgálati Jel III. osztálya; 1908. 08. 12. Osztrák Császári Ferenc József Rend tisztikeresztje; 1908. 12. 02. Katonai Jubileumi Kereszt; 1910. 10. 17. Katonai Tiszti Szolgálati Jel II. osztálya; 1915. 08. 13. Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztálya hadidíszítménnyel; 1916. 05. 29. Vöröskereszt I. osztályú díszjelvénye hadidíszítménnyel; 1916. 08. 12. Bronz Katonai Érdemérem hadidíszítménnyel

Külföldi: 1909. 10. 19. Román Korona Rend parancsnoki keresztje

Címek és rangok: magyar nemesi cím és előnév

Fontosabb írásai: –

Lakás: –

Temetése, sírja: 1936. 05. 30. a budapesti Farkasréti temető Hv24. parcellájában

Megjegyzés: –

TABAJDI KÁLMÁN, KULISTEI, CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI ALTÁBORNAGY, MAGYAR KIRÁLYI CÍMZETES GYALOGSÁGI TÁBORNOK

*Kispereg (Arad vármegye) 1867. 11. 19. – †Hahót (Zala vármegye) 1941. 03. 20.

Apja: jegyző

Anyja: –

Családi állapot: nős

Gyermekei: 2 fiú, 1 lány

Vallása: evangélikus

Iskolái, végzettsége: hat gimnáziumi osztály, Hódmezővásárhely; 1886–1887 a Ludovika Akadémia tisztképző tanfolyama, Budapest; 1889–1890 a Ludovika Akadémia felsőbb tiszti tanfolyama, Budapest; 1890–1892 cs. és kir. Hadiiskola, Bécs

Nyelvismerete: német, magyar (t.); román (m.); francia, orosz (sz.)

Rendfokozatai: 1887. 08. 20. hadnagy; 1891. 05. 01. főhadnagy; 1894. 11. 01. 2. osztályú százados; 1896. 11. 01. 1. osztályú százados; 1901. 05. 01. őrnagy; 1905. 11. 01. alezredes; 1909. 05. 01. ezredes; 1914. 05. 01. vezérőrnagy; 1916. 11. 01. altábornagy; é. n. m. kir. címzetes gyalogsági tábornok

Beosztásai: 1887. 08. 20. a m. kir. 23. honvéd gyalog féldandárban, Nagyszeben, Marosvásárhely; 1890. 11. 01. a m. kir. 13. honvéd gyalogezredben, Pozsony; 1892. 11. 01. a cs. és kir. XII. hadtestparancsnokság vezérkari osztályán, Nagyszeben; 1893. 11. 01. a Vezérkar Vasúti Irodájában, Bécs; 1894. 04. 26. a Vezérkar Hadművelési és Különleges Vezérkari Munkák Irodájában, Bécs; 1895. 01. 01. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium 2. osztályán, Budapest; 1895. 11. 01. kerületi hadsegédhelyettes a m. kir. III. honvédkerületi parancsnokság törzsében, Kassa; 1897. 08. 01. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium I. osztályán, Budapest; 1903. 09. 22. a 2. zászlóalj parancsnoka a m. kir. 20. honvéd gyalogezredben, Nagykanizsa; 1905. 09. 21. tanár a honvéd törzstiszti tanfolyamon, Budapest; 1908. 09. 14. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium 1. osztályának főnöke, Budapest; 1910. 02. 03. a m. kir. Honvéd Főparancsnokság vezérkari főnöke, Budapest; 1913. 11. 05. a m. kir. 79. honvéd gyalogdandár parancsnoka, Budapest; 1914. 08. 01. a m. kir. 79. honvéd gyalogdandár parancsnoka a balkáni fronton; 1914. 09. 21. a m. kir. 40. honvéd gyaloghadosztály megbízott parancsnoka a balkáni fronton; 1915. 01. 01. betegszabadságon Budapest, Nagykanizsa; 1915. 03. 22. a m. kir. 37. honvéd gyaloghadosztály megbízott parancsnoka az orosz fronton; 1915. 12. 12. a m. kir. 37. honvéd gyaloghadosztály parancsnoka az orosz fronton; 1916. 10. 30. felmentve beosztásából; 1916. 11. 27. a m. kir. I. honvédkerület parancsnoka, Budapest; 1917. 03. 30. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium államtitkára, Budapest; 1919. 01. 01. nyugalományaiba helyezve, Budapest

Hadjáratai: –

Kitüntetései: 1898. 12. 02. Jubileumi Emlékérem a fegyveres erő számára; 1903. 09. 22. Katonai Érdemkereszt; 1908. 11. 04. Bronz Katonai Érdemérem; 1908. 12. 02. Katonai Jubileumi Kereszt; 1912. 08. 20. Katonai Tiszti Szolgálati Jel III. osztálya; 1913. 04. 13. Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztálya; 1914. 10. 12. Osztrák Császári Lipót Rend lovagkeresztje hadidíszítménnyel (utólag kardokkal); 1915. 02. 05. Osztrák Császári Vaskorona Rend II. osztálya hadidíszítménnyel (utólag kardokkal); 1916. 10. 10. Bronz Katonai Érdemérem hadidíszítménnyel (utólag kardokkal); 1917. 10. 16. Vöröskereszt I. osztályú Díszjelvénye hadidíszítménnyel; 1918. 08. 12. Magyar Királyi Szent István Rend parancsnoki keresztje; é. n. Tiszti Arany Vitézségi Érem; Magyar Hadiérem

Külföldi: 1916. 08. 04. Német (Porosz) Vaskereszt II. osztálya; é. n. Török Háborús Emlékérem (Vas Félhold)

Címek és rangok: 1918. 03. 30. magyar nemesi cím és a kulistei előnév; 1929. 06. 16. vitézi cím

Fontosabb írásai: –

Lakás: –

Temetése, sírja: 1941. 03-ban temették el Hahóton

BELITSKA SÁNDOR, CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI VEZÉRŐRNAGY, MAGYAR KIRÁLYI CÍMZETES GYALOGSÁGI TÁBORNOK

*Lajosfalva (Torontál vármegye) 1872. 04. 01. – †Budapest (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye) 1939. 12. 07.

Apja: magánzó

Anyja: –

Családi állapota: nős (szunyoghi Szunyogh Katinka †1910. 11. 11.; Eizer Ilona †1939. 09. 11.)

Gyermekei: 2 nevelt gyermek második házasságából

Vallása: evangélikus

Iskolái, végzettsége: öt gimnáziumi osztály Fehértemplom, jeles eredménnyel; 1886–1890 a Ludovika Akadémia tényleges állományú tisztképző tanfolyama, Budapest (jeles eredménnyel, alapítványi helyen); 1892. 10. 10. – 1893. 07. 31. a Ludovika Akadémia felsőbb tiszt tanfolyama, Budapest (jeles eredménnyel); 1893. 10. 01. – 1895. 10. 15. cs. és kir. Hadiiskola, Bécs (igen jó eredménnyel)

Nyelvismerete: magyar és német (t.); francia (m. j.); horvát (m.); szlovák (sz.); orosz (kev.)

Rendfokozatai: 1890. 08. 18. hadnagy; 1894. 05. 01. főhadnagy; 1898. 05. 01. 2. osztályú százados; 1900. 05. 01. 1. osztályú vezérkari százados; 1907. 11. 01. őrnagy; 1911. 05. 01. alezredes; 1913. 11. 01. ezredes; 1917. 08. 01. vezérőrnagy; 1920. 12. 17. altábornagy és egyben szolgálaton kívüli viszonyba helyezve; 1925. 09. 16. címzetes gyalogsági tábornok

Beosztásai: 1890. 08. 18. századszolgálat a m. kir. 5. honvéd gyalogezred 3. zászlóaljában, Szeged, Nagybecskerek; 1890. 01. 01. zászlóalj-fegyvertiszt alakulatánál, Nagybecskerek; 1891. 10. 16. étkezési bizottsági elnök alakulatánál, Nagybecskerek, Szeged; 1892. 01. 01. zászlóaljsegédtiszt alakulatánál, Szeged, Zombor, Dorozsma; 1893. 08. 01. századszolgálat a m. kir. 5. honvéd gyalogezredben, Nagybecskerek; 1895. 10. 17. a cs. és kir. VI. hadtestparancsnokság vezérkari osztályán, Kassa; 1896. 10. 01. beosztva a m. kir. II. honvédkerületi parancsnokság törzséhez, Szeged; 1898. 01. 15. századparancsnok a m. kir. 3. honvéd gyalogezredben, Debrecen; 1898. 10. 01. tanár a Ludovika Akadémia felsőbb tiszt tanfolyamán, Budapest; 1900. 03. 15. a vezérkarba beosztva addigi beosztásában, Budapest; 1903. 11. 20. a Vezérkar Vasúti Irodájában, Bécs; 1904. 09. 17. illeték nélkül egy évre szabadságot, Bécs; 1905. 09. 18. fogalmazótiszt a cs. és kir. IV. hadtestparancsnokság vezérkari osztályán, Budapest; 1907. 05. 01. vezetőhelyettes a m. kir. Honvédelmi Minisztérium 3. ügyosztályán, Budapest; 1907. 11. 01. tanár a honvéd törzstiszti tanfolyamon, Budapest; 1910. 02. 25. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium 1. ügyosztályának vezetője, Budapest; 1914. 08. 01. az 1. osztály vezetője a m. kir. Honvédelmi Minisztériumban, Budapest; 1914. 11. 28. az I. (ügy)csoporthoz vezetője a m. kir. Honvédelmi Minisztériumban, Budapest; 1915. 10. 11. a m. kir. 80. honvéd gyalogdandár ideiglenes parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1915. 11. 15. az I. (ügy)csoporthoz vezetője a m. kir. Honvédelmi Minisztériumban, Budapest; 1917. 08. 28. a m. kir. 77. honvéd gyalogdandár parancsnoka a román hadszíntéren; 1918. 05. 20. – 1918. 09. 30. a cs. és kir. Keleti-Hadsereg vezérkari főnöke a megszállt orosz területeken; 1918. 11. 06. a m. kir. Honvédség főparancsnoka, Budapest; 1918. 11. 16. – 1918. 12. 13. a magyar néphadsereg főparancsnoka, Budapest; 1919. 03. 01. nyugállományba helyezve, Budapest; 1919. 07. 12. – 1919. 08. 12. a P. Ábrahám Dezső vezette szegedi ellenkormány hadügyminisztere; 1920. 12. 16. – 1923. 06. 28. m. kir. honvédelmi miniszter, Budapest; 1923. 10. 23. – 1930. 04. 05. II. fizetési osztályba sorolt rendkívüli követ és meghatalmazott miniszteri rangban a Magyar Királyság Lengyelországba akkreditált követe, Varsó

Hadjáratok: –

Kitüntetései: 1898. 12. 02. Jubileumi Emlékérem a fegyveres erő számára; 1903. 11. 22. Bronz Katonai Érdemérem; 1908. 12. 02. Katonai Jubileumi Kereszt; 1912. 09. 09. Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztálya; 1915. 08. 13. Osztrák Császári Lipót Rend lovagkeresztje hadidíszítménnyel; 1916. 06. 03. Bronz Katonai Érdemérem hadidíszítménnyel (utólag kardokkal); 1917. 08. 10. Katonai Érdemkereszt II. osztálya hadidíszítménnyel; 1916. 08. 10. Osztrák Császári Vaskorona Rend II. osztálya hadidíszítménnyel; 1930. Különös Kormányzói Dicsérő Elismerés; é. n. Katonai Érdemkereszt; Magyar Érdemkereszt I. osztálya

Külföldi: 1915. 07. 19. Német (Porosz) Vaskereszt II. osztálya; 1916. 04. 05. Porosz Királyi Vörös Kereszt Érem II. és III. osztálya; 1918. Ottomán Császári Hadiérem

Címek és rangok: 1936. m. kir. titkos tanácsos

Fontosabb írásai: Iskola- és mintagyakorlatok. Magyar Katonai Közlöny 1911/9. sz. 720–722.; A honvédelmi miniszter búcsúirata a fegyveres erőkhez. Magyar Katonai Közlöny 1923/7–8. sz. 333–334.

Lakás: 1928-ban Budapest VII. kerület, Ilka út 45/B, később Budapest V. kerület, József nádor tér 11.

Temetése, sírja: 1939. 12. 10-én koporsóját a budapesti Kerepesi úti temetőben felravatolták, 1939. 12. 11. Pécssett a családi sírboltba temették

Megjegyzés: Kétszer is megözvegyült.

DAUBNER (1923. 07. 08-TÓL DOROGHY) SAMU, VITÉZ, CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI VEZÉRŐRNAGY, MAGYAR KIRÁLYI CÍMZETES ALTÁBORNAGY

*Selmecbánya (Hont vármegye) 1857. 09. 11. – †Budapest XI. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye) 1936. 09. 03.

Apja: bányahivatalnok

Anyja: –

Családi állapota: nő (Gottpreis Margit *1876. 03. 08.)

Gyermekei: 1 örökbe fogadott fiú (Doroghy-Gottpreis Ferenc *Igló, 1912. 07. 29.)

Vallása: evangélikus

Iskolái, végzettsége: három gimnáziumi osztály Selmecbánya, (igen jó eredménnyel); 1878. 10. 01. – 1880. 09. 01. a Ludovika Akadémia előkészítő és tisztképző tanfolyama, Budapest (jó eredménnyel)

Nyelvismerete: magyar és szlovák (t.), német (j.)

Rendfokozatai: 1878. 10. 01. honvéd; 1879. 09. 15. honvéd címzetes tizedes; 1879. 10. 15. tizedes; 1880. 08. 12. tizedes címzetes szakaszvezető; 1880. 09. 01. hadapród; 1881. 01. 21. hadapród tiszthelyettes; 1882. 05. 01. hadnagy; 1888. 11. 01. főhadnagy; 1894. 11. 01. 2. osztályú százados; 1896. 11. 01. 1. osztályú százados; 1906. 11. 01. őrnagy; 1910. 05. 01. alezredes; 1913. 05. 01. ezredes; 1917. 05. 01. vezérőrnagy; 1920. 12. 06. címzetes altábornagy

Beosztásai: 1878. 10. 01. a m. kir. 53. honvéd zászlóaljban, Besztercebánya; 1881. 11. 01. a m. kir. IV. honvédkerületi parancsnokságra vezényelve, Besztercebánya; 1881. 12. 01. századszolgálat a m. kir. 57. honvéd zászlóaljban, Nyitra; 1883. 10. 20. zászlóaljsegédtiszt a m. kir. 57. honvéd zászlóaljban, Nagyszombat; 1886. 07. 01. feldandár-segédtiszt a m. kir. 14. honvéd gyalog feldandárban, Léva, Nyitra; 1889. 08. 10. keretszázad-parancsnok a m. kir. 14. honvéd gyalog feldandárban, Nyitra; 1890. 04. 15. fogalmazótiszt a m. kir. IV. honvédkerületi parancsnokságon, Pozsony; 1891. 08. 01. a 3. század parancsnoka a m. kir. 14.

honvéd gyalogezredben, Nyitra; 1893. 08. 01. fogalmazótiszt a m. kir. IV. honvédkerületi parancsnokságon, Pozsony; 1895 01–02. és 1896. 12. – 1897. 02. között beosztása mellett még tanár a tiszti ismétlő tanfolyamon, Pozsony; 1898. 01. 01. a 3. század parancsnoka a m. kir. 13. honvéd gyalogezredben, Pozsony; századparancsnoki beosztása mellett 1898. 10. 01. – 1899. 03. 31., 1899. 10. 01. – 1900. 03. 31. és 1900. 10. 01. – 1901. 03. 31. között az egyéves önkéntes iskola parancsnoka, Pozsony; 1902. 07. 01. a 12. század parancsnoka a m. kir. 13. honvéd gyalogezredben, Pozsony; 1904. 05. 01. a 6. század parancsnoka a m. kir. 12. honvéd gyalogezredben, Máramarossziget; 1905. 11. 17. a 2. zászlóalj helyettes parancsnoka a m. kir. 12. honvéd gyalogezredben, Máramarossziget; 1906. 02. 28. a 2. zászlóalj parancsnoka a m. kir. 12. honvéd gyalogezredben, Máramarossziget; 1906. 11. 01. a m. kir. 12. honvéd gyalogezred 2. zászlóalja és a 38. népfelkelő járás parancsnoka, Máramarossziget; 1910. 07. 23. különleges alkalmazású törzstiszt a m. kir. 12. honvéd gyalogezredben, Szatmárnémeti; 1913. 03. 27. a m. kir. 10. honvéd gyalogezred parancsnoka, Miskolc; 1914. 08. 01. a m. kir. 10. honvéd gyalogezred parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1914. 08. 29. a m. kir. 78. honvéd gyalogdandár parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1916. 02. 03. a m. kir. 39. honvéd gyaloghadosztály helyettes parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1916. 06. 01. a m. kir. 78. honvéd gyalogdandár parancsnoka és csoportparancsnok az orosz hadszíntéren; 1916. 08. 20. a m. kir. 39. honvéd gyaloghadosztály helyettes parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1916. 09. 02. a m. kir. 39. honvéd gyaloghadosztály helyettes parancsnoka a román hadszíntéren; 1916. 09. 11. a m. kir. 78. honvéd gyalogdandár parancsnoka a román hadszíntéren; 1916. 10. 25. a m. kir. 39. honvéd gyaloghadosztály ideiglenes parancsnoka a román hadszíntéren; 1916. 11. 11. harccsoportparancsnok a román hadszíntéren; 1917. 03. 06. a Magyaros-Lápos szakasz parancsnoka a román hadszíntéren; 1917. 04. 06. a m. kir. 39. honvéd gyaloghadosztály helyettes parancsnoka a román hadszíntéren; 1917. 05. 02. a Csobános völgy-Keresztes hegy védővonal parancsnoka a román hadszíntéren; 1917. 09. 02. a m. kir. 39. honvéd gyaloghadosztály helyettes parancsnoka a román hadszíntéren; 1917. 09. 24. a m. kir. 70. honvéd gyaloghadosztály helyettes parancsnoka a román hadszíntéren; 1917. 12. 01. a D. Cosna-Slanic völgy védőszakasz parancsnoka a román hadszíntéren; 1918. 01. 06. – 02. 07. a 39. hv. gyho. helyettes parancsnoka és a D. Cosna-Slanic völgy – Ciungi lui Rilita védőszakasz parancsnoka a román hadszíntéren; 1918. 03. 10. a m. kir. 78. honvéd gyalogdandár parancsnoka a magyar hátszágban; 1918. 07. 23. a m. kir. 51. gyaloghadosztály parancsnoka az olasz hadszíntéren; 1919. 01. 01. nyugállományba helyezve, Budapest; 1919. 11. 16. – 1920. 05. 31. a Nemzeti Hadseregben szolgált; 1920. 08. 01. (másutt 1920. 06. 01.) nyugállományba helyezve, Budapest

Hadjáratái: –

Kitüntetései: 1898. 12. 02. Jubileumi Emlékérem a fegyveres erő számára; 1903. 10. 01. Katonai Tiszti Szolgálati Jel III. osztálya; 1908. 08. 12. Katonai Érdemkereszt; 1908. 12. 02. Katonai Jubileumi Kereszt; 1913. 10. 01. Katonai Tiszti Szolgálati Jel III. osztálya; 1914. 11. 24. Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztálya hadidíszítménnyel (utólag kardokkal); 1915. 06. 26. Osztrák Császári Lipót Rend lovagkeresztje hadidíszítménnyel (utólag kardokkal); 1915. 10. 18. Katonai Érdemkereszt III. osztálya hadidíszítménnyel (utólag kardokkal); 1916. 08. 31. Bronz Katonai Érdemérem hadidíszítménnyel (utólag kardokkal); 1917. 03. 22. Ezüst Katonai Érdemérem hadidíszítménnyel és kardokkal; 1917. 05. 26. Osztrák Császári Vaskorona Rend II. osztálya hadidíszítménnyel és kardokkal; 1917. 04. 26. Vöröskereszt tiszti díszjelvénye; 1917. Károly Csapatkereszt

Külföldi: 1915. 12. 05. Német (Porosz) Vaskereszt II. osztálya; 1917. 08. 22. Német (Porosz) Vaskereszt I. osztálya

Címek és rangok: 1923. 06. 17. vitézi cím

Fontosabb írásai: –

Lakás: 1921–28 Budapest IX. kerület, Üllői út 107. fsz. 5., 1929–36 Budapest XI. kerület, Eszék út 15.

Temetése, sírja: 1936. 09. 06. budapesti Farkasréti temető 51. (Vk 1.) parcella 1. sor. 11. sír

Megjegyzés: 1878 előtt kataszteri ügyvezetői segéd volt. 1923. 07. 08-án változtatta meg családnévét Doroghyra. 1927. 11. 29-én örökbe fogadta a Csehszlovákiában élő sógornője, Gottpreis Ferencné legidősebb fiát, Doroghy-Gottpreis Ferencet

DORMÁNDY (1892. 12. 05-IG SCHOBER) HENRIK KÁROLY SIMON, DORMÁNDI, CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI VEZÉRŐRNAGY, MAGYAR KIRÁLYI ALTÁBORNAGY

*Buda-Pest (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye) 1872. 03. 26. – †Budapest (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye) 1943. 10. 29. (másutt 1943. 10. 31.)

Apja: Dr. dormándi Schober Károly, m. kir. honvéd hadbíró tábornok

Anyja: –

Családi állapota: nős (Érdy Margit, házasságkötés: 1898. 09. 16. Pozsony; farkashidai Molnár Matild Jolán †1933. 04. 20., házasságkötés: 1904. 03. 01. Budapest)

Gyermekei: 1 fiú (Géza, *Pozsony, 1899. 06. 12.)

Vallása: római katolikus

Iskolái, végzettsége: elemi iskola 1–5. osztálya; reáliskola 1. osztálya; cs. és kir. katonai alreáliskola 1. évfolyama, Kőszeg; gimnázium négy osztálya, Budapest (jeles eredménnyel); 1885–1889 a Ludovika Akadémia tényleges állományú tisztképző tanfolyama (igen jó eredménnyel); 1892. 10. 01. – 1893. 08. 18. a Ludovika Akadémia felsőbb tiszt tanfolyama, Budapest (jeles eredménnyel); 1893. 10. 01. – 1895. 10. 16. Hadiiskola, Bécs

Nyelvismerete: magyar és német (t.), francia (j.), orosz (v.)

Rendfokozatai: 1889. 08. 18. hadapród tiszthelyettes, 1890. 11. 01. hadnagy, 1894. 05. 01. főhadnagy, 1898. 05. 01. 2. osztályú százados, 1900. 05. 01. 1. osztályú százados, 1908. 11. 01. őrnagy; 1911. 11. 01. alezredes, 1914. 11. 01. ezredes, 1918. 02. 01. vezérőrnagy, 1920. altábornagy

Beosztásai: 1889. 08. 18. századszolgálat a m. kir. 1. honvéd gyalog féldandár 2. zászlóaljában, Tápiószőlős, Budapest; 1890. századszolgálat a m. kir. 1. honvéd gyalogezredben, Budapest; 1891. 01. 01. – 03. 15. ideiglenes századparancsnok a m. kir. 1. honvéd gyalogezredben, Budapest; 1891. 03. 16. századszolgálat a m. kir. 1. honvéd gyalogezredben, Budapest; 1891. 05. 20. zászlóaljsegédtiszt a m. kir. 1. honvéd gyalogezred 1. zászlóaljában, Budapest; 1891. 11. 10. századszolgálat a m. kir. 5. honvéd gyalogezred 1. zászlóaljában, Szeged, Dorozsma, Zombor, Horgos; 1895. 11. 01. a cs. és kir. IV. hadtestparancsnokság vezérkari osztályán, Budapest; 1896. 10. 01. beosztott vezérkari minősültségű tiszt a m. kir. IV. honvédkerületi parancsnokságon, Pozsony; 1898. 11. 01. az 5. század parancsnoka a m. kir. 1. honvéd gyalogezred 2. zászlóaljában, Budapest; 1899. 09. 16. fegyvertantanár a Ludovika Akadémia felsőbb tiszt tanfolyamán, Budapest; 1900. 03. 15. vezérkarba beosztva, és meghagyva beosztásában; 1902. 09. 15. beosztva a m. kir. III. honvédkerületi parancsnokságra, Kassa; 1903. 01. 01. egy évre várakozási illetékekkel szabadságolva, Budapest; 1904. 01. 01. nyugállományba helyezve, Budapest; 1904. 09. 20. nyugállományúként a m. kir. Honvédelmi Minisztérium I. ügyosztályán, Budapest; 1906. 06. 11. visszahelyezve aktív állományba, a Honvédelmi Minisztérium I. ügyosztályán, Budapest; 1908. 05. 01. beosztásában áthelyezve a vezérkari testületbe; 1908. 11. 01. a 4. zászlóalj parancsnoka a m. kir. 17. honvéd gyalogezredben, Székesfehérvár; 1909. 10. 23. a 2. zászlóalj parancsnoka a m. kir. 20. honvéd gyalogezredben, Nagykanizsa; 1910.

09. 09. beosztva a m. kir. Honvéd Főparancsnokságra, Budapest; 1911. 04. 30. a 3. zászlóalj parancsnoka a m. kir. 17. honvéd gyalogezredben, Székesfehérvár; 1913. 03. 01. különleges alkalmazású törzstiszt és népfelkelő parancsnok a m. kir. 31. honvéd gyalogezredben, Veszprém; 1913. 10. 20. az 1. zászlóalj parancsnoka a m. kir. 20. honvéd gyalogezredben, Nagykanizsa; 1914. 05. 01. a m. kir. 15. honvéd gyalogezred parancsnoka, Trencsén; 1914. 08. 01. a m. kir. 15. honvéd gyalogezred parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1914. 09. 01. – 1915. 01. 30. a helyőrségi kórházban, Bécs; 1915. 02. 11. – 04. 22. a m. kir. m. kir. 15. honvéd gyalogezred, majd a 74. honvéd gyalogdandár parancsnoka, végül csoportparancsnok az orosz hadszíntéren; 1915. 05. – 07. 31. az ungvári és a trencsényi tartalék kórházban; 1915. 08. 21. – 11. 14. a m. kir. munkácsi 11. honvéd gyalogezred (09. 03. – 09. 18. között a 39. honvéd gyaloghadosztály, 09. 25. – 10. 15. között pedig a 77. honvéd gyalogdandár ideiglenes) parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1915. 11. 14. betegszabadságon, Budapest; 1916. 01. 20. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium 2. osztályának vezetője, Budapest; 1916. 06. 26. a II/a csoport főnöke a m. kir. Honvédelmi Minisztériumban, Budapest; 1918. 10. 22. – 11. 10. a magyar honvédelmi miniszter képviselője a cs. és kir. Hadsereg-főparancsnokságon, Baden bei Wien; 1919. 03. 01. nyugállományba helyezve, Budapest; 1919. 08. 18. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium I. számú igazolóbizottságának elnöke, Budapest; 1919. 09. 20. a Honvédelmi Minisztérium katonai közigazgatási csoportjának főnöke, Budapest; 1920. 06. 01. beosztva a m. kir. katonai körletparancsnokságra, Budapest; 1920. 10. 01. véglegesen nyugállományba helyezve, Budapest

Hadjáratái: –

Kitüntetései: 1898. 12. 02. Jubileumi Emlékérem a fegyveres erő számára; 1908. 08. 12. Katonai Érdemkereszt; 1908. 12. 02. Katonai Jubileumi Kereszt; 1913. 1912–13. évi Mozgósítási Kereszt; 1916. 05. 07. Katonai Tiszti Szolgálati Jel III. osztálya; 1916. 05. 09. Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztálya hadidíszítménnyel (utólag kardokkal); 1916. 08. 10. Osztrák Császári Lipót Rend lovagkeresztje hadidíszítménnyel; 1918. 05. 30. Katonai Érdemkereszt III. osztálya hadidíszítménnyel és kardokkal; 1917. Károly Csapatkereszt; 1917. Sebesültek Érme egy sávval; 1917. Vöröskereszt Tiszti Díszjelvénye hadidíszítménnyel

Külföldi: 1917. 05. 25. Porosz Vöröskereszt Érem II. és III. osztálya, 1917. 08. 16. Német (Porosz) Vaskereszt II. osztálya, é. n. Német Lovagrend Mária Keresztje

Címek és rangok: 1883. 02. 23. magyar nemesi cím és a dormándi előnév apja után

Fontosabb írásai: –

Lakás: 1918 után Budapest, Rákóczi út 64., 1923-tól Budapest, I. kerület Bercsényi utca 9. III/22., 1937-től Budapest, I. kerület Mészáros utca 2., 1943-ban Budapest, XII. kerület Gömbös Gyula u. 9.

Temetése, sírja: A Gyáli úti katonai kórházban hunyt el Budapesten

Megjegyzés: Eredeti családnevét 1892. 12. 05-én uralkodói engedéllyel változtatta meg Schoberről Dormándyra. 1903. 06. 30-án Budapesten elvált első feleségétől. 1914. 08. 24-én az orosz hadszíntéren, Andrzejów mellett srappeltől sebesült meg bal arcfelén.

GOMBOS MIHÁLY, INCZÉDI, VITÉZ, CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI VEZÉRŐRNAGY, MAGYAR KIRÁLYI CÍMZETES ALTÁBORNAGY

*Hídalmás (Kolozs vármegye) 1871. 01. 03. – †Kerepes (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye) 1943. 09. 07.

Apja: orvos

Anyja: –

Családi állapot: nő (Klíma Irma, házasságkötés: 1910. 12. 10.)

Gyermekei: 1 fiú (Tibor Lajos Mihály, *Budapest, 1913. 04. 12.)

Vallása: római katolikus

Iskolái, végzettsége: gimnázium négy osztálya; 1885–1889 a Ludovika Akadémia tényleges állományú tisztképző tanfolyama, Budapest (jeles eredménnyel); 1891. 10. 15. – 1892. 07. 31. a Ludovika Akadémia felsőbb tiszti tanfolyama, Budapest (igen jó eredménnyel); 1892. 10. 12. – 1894. 10. 15. cs. és kir. Hadiiskola, Bécs (igen jó eredménnyel)

Nyelvismerete: magyar (t.); német és francia (j.); horvát, román és szlovák (sz.)

Rendfokozatai: 1889. 08. 18. hadnagy, 1893. 11. 01. főhadnagy, 1898. 05. 01. 2. osztályú százados, 1900. 05. 01. 1. osztályú százados, 1907. 11. 01. őrnagy; 1911. 05. 01. alezredes, 1913. 11. 01. vezérkari ezredes, 1917. 08. 01. vezérőrnagy, 1920. címzetes altábornagy

Beosztásai: 1889. 08. 18. századtiszt és zászlóaljfégyvertiszt a m. kir. 13. honvéd gyalog féldandár (1890-től m. kir. 13. honvéd gyalogezred) 2. zászlóaljában, Pozsony, Nyitra; 1894. 10. 16. a cs. és kir. XIII. hadtestparancsnokság vezérkari osztályán, Zágráb; 1895. 11. 01. beosztva a m. kir. VII. honvédkerületi parancsnokság törzsébe, Zágráb; 1897. 04. 21. dandár-segédtsízt a m. kir. 4. honvéd lovasdandár parancsnokságon, Debrecen; 1898. 11. 01. a 3. század parancsnoka a m. kir. 7. honvéd gyalogezred 1. zászlóaljában, Versec; 1899. 11. 01. segédtsízt-helyettes a m. kir. III. honvédkerületi parancsnokságon, Kassa; 1900. 03. 15. beosztva a vezérkarba és meghagyva beosztásában; 1901. 05. 01. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium I. ügyosztályán, Budapest; 1904. 08. 01. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium IV. ügyosztályán, Budapest; 1905. 10. 01. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium I. ügyosztályán, Budapest; 1907. 12. 17. a m. kir. II. honvédkerületi parancsnokság vezérkari főnöke, Szeged; 1908. 07. 01. a m. kir. I. honvédkerületi parancsnokság vezérkari főnöke, Budapest; 1909. 01. a m. kir. II. honvédkerületi parancsnokság vezérkari főnöke, Szeged; 1909. 06. 01. a m. kir. I. honvédkerületi parancsnokság vezérkari főnöke, Budapest; 1912. 12. 21. a 4. zászlóalj parancsnoka a m. kir. 1. honvéd gyalogezredben, Budapest; 1913. 12. 01. különleges alkalmazású törzstiszt a m. kir. 17. honvéd gyalogezredben, Székesfehérvár; 1914. 04. 26. a m. kir. 17. honvéd gyalogezred parancsnoka, Székesfehérvár; 1915. 04. – 1916. 07. a m. kir. 75. honvéd gyalogdandár parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1917. 05. – 1918. 11. a cs. és kir. 29. gyalogdandár parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1918. 11. a Magyar Hadügyminisztériumban, Budapest; 1919. 03. 01. nyugállományba helyezve, Budapest; 1919–1920 katonai körletparancsnok, Kaposvár; 1920. 08. 16. visszahelyezve nyugállományba, Budapest

Hadjáratái: –

Kitüntetései: 1898. 12. 02. Jubileumi Emlékérem a fegyveres erő számára; 1907. 12. 30. Katonai Érdemkereszt; 1908. 12. 02. Katonai Jubileumi Kereszt; 1913. 02. 06. Bronz Katonai Érdemérem; 1914. 08. 18. Katonai Tiszti Szolgálati Jel III. osztálya; 1915. 07. 25. Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztálya hadidíszítménnyel (utólag kardokkal); 1916. 02. 16. Osztrák Császári Lipót Rend lovagkeresztje hadidíszítménnyel (utólag kardokkal); é. n. Osztrák Császári Vaskorona Rend II. osztálya hadidíszítménnyel és kardokkal; Katonai Érdemkereszt III. osztálya hadidíszítménnyel és kardokkal

Külföldi: 1915. 12. 11. Német (Porosz) Vaskereszt II. osztálya

Címek és rangok: 1927. 06. 26. vitézi cím, é. n. inczédi nemesi előnév

Fontosabb írásai: –

Lakás: 1928-ban Budapest II. kerület Zsigmond út 14., majd Kerepes, Fő utca 59.

Temetése, sírja: 1943. 09. 10. budapesti Farkasréti temető

Megjegyzés: 1928. 06. 09. – 1928. 06. 24. között elmebetegséggel a budapesti Schmentzer Szanatóriumban kezelték, majd gyógyultan távozott.

KARLEUSA FÜLÖP, BORYNIAI, CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI VEZÉRŐRNAGY, MAGYAR KIRÁLYI CÍMZETES ALTÁBORNAGY

*Brlog (Károlyvárosi Katonai Határőrvidék) 1859. 11. 11. – †Budapest (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye) 1930. 01. 10.

Apja: határőrvidéki lakos

Anyja: –

Családi állapota: nős (ikafalvi Diénes Matild [*Kézdivásárhely 1878. 04. 03. – †Budapest 1947. 10. 12.], házasságkötés: 1900. 12. 26. Kézdivásárhely)

Gyermekei: 2 fiú (Lajos Fülöp *1901. 10. 29., Iván Pál *Nagyenyed 1910. 09. 24.), 2 lány (Márta Klára *1903. 07. 28., *Matild Nóra 1906. 01. 26.)

Vallása: görögkeleti

Iskolái, végzettsége: elemi iskola (igen jó eredménnyel); határőrvidéki előkészítő katonaiskola (igen jó eredménnyel); cs. és kir. hadapródiskola Károlyváros és Budapest (igen jó eredménnyel); 1881. 12. 01. – 1883 a Ludovika Akadémia tisztképző tanfolyama (igen jó eredménnyel); 1888. 10. 25. – 1889. 07. 17. a Ludovika Akadémia felsőbb tiszti tanfolyama (jó eredménnyel)

Nyelvismerete: magyar, horvát és német (t.); orosz (j.)

Rendfokozatai: 1881. 10. 01. honvéd; 1881. 12. 24. tizedes; 1882. 09. 01. címzetes őrmester; 1883. 08. 18. hadnagy; 1889. 05. 01. főhadnagy; 1895. 05. 01. 2. osztályú százados; 1897. 05. 01. 1. osztályú százados; 1907. 05. 01. őrnagy; 1910. 11. 01. alezredes; 1913. 11. 01. ezredes; 1917. 08. 01. vezérőrnagy; 1920. címzetes altábornagy

Beosztásai: 1881. 10. 01. a m. kir. 87. honvéd zászlóaljban, Gospić; 1882. 08. 19. a m. kir. 83. honvéd zászlóaljban, Sziszek; 1884. 06. 01. a m. kir. 82. honvéd zászlóaljban, Vinkovce; 1884. 08. 15. zászlóaljsegédtiszt a m. kir. 82. honvéd zászlóaljban, Vinkovce; 1885. 05. 21. zászlóaljsegédtiszt a m. kir. 83. honvéd zászlóaljban, Sziszek; 1886. 06. 30. zászlóaljsegédtiszt a m. kir. 25. honvéd gyalog féldandárban, Zágráb; 1888. 02. 15. századszolgálat a m. kir. 3. honvéd gyalog féldandár 3. századában, Debrecen; 1889. 08. 18. ideiglenes századparancsnok a m. kir. 3. honvéd gyalog féldandárban, Debrecen, Nagyvárad; 1892. 09. 01. századszolgálat a m. kir. 13. honvéd gyalogezred 3. zászlóaljában, Pozsony, Tata; 1894. a 7. század ideiglenes parancsnoka a m. kir. 13. honvéd gyalogezredben, Pozsony; 1896. a 13. század parancsnoka a m. kir. 13. honvéd gyalogezredben, Tata; 1899. 10. 01. ezredfegyvertiszt és a 9. század parancsnoka a m. kir. 24. honvéd gyalogezred 3. zászlóaljában, Kézdivásárhely; 1902. 02. 16. századszolgálat a m. kir. 28. honvéd gyalogezred 1. zászlóaljában, Eszék; 1903. 07. 01. – 07. 31. századparancsnok a m. kir. 28. honvéd gyalogezredben, Eszék; 1903. 08. 01. a 6. század parancsnoka a m. kir. 24. honvéd gyalogezredben, Budapest, Fogaras; 1903. 10. 26. a 10. század parancsnoka a m. kir. 24. honvéd gyalogezredben, Kézdivásárhely; 1906. 11. 18. a 2. zászlóalj (1912-től emellett a 68. népfelkelőjárás) parancsnoka a m. kir. 21. honvéd gyalogezredben Nagyenyed; 1913. 03. 27. a m. kir. 24. honvéd gyalogezred parancsnoka, Brassó; 1914. 08. 20. a m. kir. 24. honvéd gyalogezred parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1914. 08. 29. a m. kir. 76. honvéd gyalogdandár parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1914. 10. 04. a m. kir. 24. honvéd gyalogezred parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1914. 10. 16. – 1915. 04. 19. sebesültként magánápolásban, Brassó; 1915. 04. 21. a m. kir. 28. honvéd gyalogezred parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1915. 06. 14. a m. kir. 83. honvéd gyalogdandár parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1915. 06. 17. sebesültként táborigyógyintézetben Csernovic, Beszterce, Brassó, Trencsénteplic; 1915. 09. 30. a m. kir. 76. gyalogdandár parancsnoka az orosz hadszínté-

ren; 1917. 12. 07. a m. kir. 38. honvéd gyaloghadosztály megbízott parancsnoka az orosz, 1918. 02. végétől pedig az olasz hadszíntéren; 1918. 04. 30. a m. kir. 76. gyalogdandár parancsnoka az olasz hadszíntéren; 1918. 06. 20. a cs. és kir. Hadsereg-főparancsnokság főtartaléka, Eszék, Budapest; 1918. 08. 28. a m. kir. 76. gyalogdandár parancsnoka az olasz hadszíntéren; 1918. 10. 20. – 11. 02. a m. kir. 38. honvéd hadosztály parancsnoka az olasz hadszíntéren; 1918. 11. 03. – 11. 19. a m. kir. 76. honvéd gyalogdandár parancsnoka, Brassó; 1918. 12. 01. – 12. 31. szabadságon, Budapest; 1919. 01. 01. nyugállományba helyezve, Budapest; 1919. 09. 25. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium I. számú igazoló bizottságának elnöke, Budapest; 1921. 06. 25. a tábornoki igazoló bizottság póttagja, Budapest; 1921. 10. 01. nyugállományba helyezve, Budapest

Hadjáratai: –

Kitüntetései: 1898. 12. 02. Jubileumi Emlékérem a fegyveres erő számára; 1906. 10. 16. Katonai Tiszti Szolgálati Jel III. osztálya; 1908. 12. 02. Katonai Jubileumi Kereszt; 1913. 04. 13. Katonai Érdemkereszt; 1915. 04. 08. Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztálya hadidíszítménnyel (utólag kardokkal); 1915. 07. 04. Katonai Érdemkereszt III. osztálya hadidíszítménnyel (utólag kardokkal); 1916. 01. 16. Bronz Katonai Érdemérem hadidíszítménnyel (utólag kardokkal); 1916. 05. 28. Osztrák Császári Lipót Rend lovagkeresztje hadidíszítménnyel (utólag kardokkal); 1916. 10. 16. Katonai Tiszti Szolgálati Jel II. osztálya; 1917. 10. 19. Katonai Érdemkereszt II. osztálya hadidíszítménnyel és kardokkal; 1918. 11. 05. Osztrák Császári Vaskorona Rend II. osztálya hadidíszítménnyel és kardokkal

Külföldi: 1916. 10. 19. Német (Porosz) Vaskereszt II. osztálya; 1917. 06. 23. Szász Albrecht Rend parancsnoki keresztje; 1918. 02. 08. Szász Albrecht Rend középkeresztjének II. osztálya kardokkal

Címek és rangok: 1917. 02. 02. magyar nemesi cím és a boryniai előnév; 1927. 06. 26. vitézi cím

Fontosabb írásai: –

Lakás: 1919. 07-től Budapest, VI. kerület Felsőerdősor 35. fsz. 2., 1927. 03-tól Budapest, VI. kerület Szinyei Merse út 21. fsz. 2.

Temetése, sírja: –

Megjegyzés: Kétszer szenvedett sebesülést az első világháború orosz hadszínterén: 1914. 10. 15-én bal combján érte srappel Podbuznál, 1915. 06. 15-én jobb váll- és karzúódást szenvedett lóval történt esés következtében. Lajos Fülöp nevű fia az 1920-as években hídászhadnagy lett.

MINA ALAJOS, CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI VEZÉRŐRNAGY, MAGYAR KIRÁLYI ALTÁBORNAGY

*Kolozsvár (Kolozs vármegye) 1871. 03. 26. – †Felsődabas (Pest megye) 1954. 11. 26.

Apja: Dr. Mina János egyetemi tanár (†Budapest, 1880. 06. 05.)

Anyja: Wolff Mária (†1906. 11. 04.)

Családi állapot: nős (Hlawacek Mária, házasságkötés: 1902)

Gyermekei: 1 lány (Erzsébet *1903), 1 fiú (*1905)

Vallása: római katolikus

Iskolái, végzettsége: polgári iskola négy osztálya; 1886–1890 a Ludovika Akadémia tényleges állományú tisztképző tanfolyama, Budapest (jeles eredménnyel); 1892. 10. 28. – 1893. 08. 15. a Ludovika Akadémia felsőbb tiszti tanfolyama, Budapest (jeles eredménnyel); 1893. 10. 12. – 1895. 10. 10. cs. és kir. Hadiiskola, Bécs (igen jó eredménnyel)

Nyelvismerete: magyar és német (t.); román (sz.); francia és orosz (kev.)

Rendfokozatai: 1890. 08. 18. hadnagy; 1894. 05. 01. főhadnagy; 1897. 11. 01. 2. osztályú százados; 1900. 03. 08. 1. osztályú százados; 1906. 11. 01. őrnagy; 1910. 05. 01. alezredes; 1913. 05. 01. vezérkari ezredes; 1917. 05. 01. vezérőrnagy; 192? vezérfőtanácsnok (altábornagy)

Beosztásai: 1890. 08. 18. századszolgálat a m. kir. 21. honvéd gyalogezred 1. zászlóaljában, Kolozsvár; 1892. 03. 10. zászlóaljsegédtiszt a m. kir. 21. honvéd gyalogezredben, Marosvásárhely; 1895. 11. 01. a cs. és kir. VII. hadtestparancsnokság vezérkari osztályán, Temesvár; 1896. 11. 01. a Vezérkar Vasúti Irodájában, Bécs; 1897. 05. 01. a Vezérkar Hadművelési és Különleges Vezérkari Munkák Irodájában, Bécs; 1897. 11. 01. századparancsnok a m. kir. 24. honvéd gyalogezred 1. zászlóaljában, Brassó; 1898. 11. 01. fogalmazótiszt a m. kir. Honvédelmi Minisztérium I. ügyosztályán, Budapest, emellett 1902. 04. 01. és 07. 31., valamint 10. 01-től a hadseregszervezet, tereptan, harcászat, tábori egészségügyi szolgálat tanára a honvéd orvosi alkalmazó iskolában 1906. 07. 31-ig, Budapest; 1900. 03. 08. beosztásában áthelyezve a vezérkari testületbe; 1906. 11. 01. a m. kir. V. honvédkerületi parancsnokság vezérkari főnöke, Székesfehérvár; 1910. 10. 21. a 2. zászlóalj parancsnoka a m. kir. 18. honvéd gyalogezredben, Sopron; 1911. 10. 20. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium 10. osztályának vezetője, Budapest; 1913. 11. 05. a m. kir. Honvéd főparancsnokság vezérkari főnöke, Budapest; 1914. 09. 01. a hídfőparancsnokság vezérkari főnöke, Budapest; 1914. 10. 13. a cs. és kir. 124. gyalogdandár parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1915. 01. 01. – 1915. 02. 18. a m. kir. 75. honvéd gyalogdandár megbízott parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1915. 02. 18. beteg a Vöröskereszt Egylet budapesti kórházában; 1915. 06. 24. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium II. csoportjának a főnöke, Budapest; 1916. 05. a m. kir. Honvédelmi Minisztérium III. csoportjának a főnöke, Budapest; 1919. 03. 01. nyugállományba helyezve, Budapest; 1919. 08. a 3. számú tisztigazoló bizottság elnöke; 1920. 05. 01. – 1925. 05. 01. a Minősítő és Érvényesítő Hivatal vezetője, Budapest; 1920. 10. 27. ténylegesítve beosztásában, Budapest; 1921. 11. 01. a trianoni béke miatt nyugállományba helyezve, Budapest; 1925. 08. 01. (másutt 09. 01.) nyugállományba helyezve, Budapest

Hadjáratai: –

Kitüntetései: 1898. 12. 02. Jubileumi Emlékérem a fegyveres erő számára; 1906. 10. 16. Katonai Érdemkereszt; 1908. 12. 02. Katonai Jubileumi Kereszt; 1910. 11. 24. Osztrák Császári Ferenc József Rend lovagkeresztje; 1913. 04. 13. Bronz Katonai Érdemérem; 1915. 04. 14. Osztrák Császári Vaskorona Rend III. osztálya hadidíszítménnyel (utólag kardokkal); 1915. 08. 18. Katonai Tiszti Szolgálati Jel III. osztálya; 1916. 05. 11. Osztrák Császári Lipót Rend lovagkeresztje hadidíszítménnyel; 1918. 07. 27. Osztrák Császári Ferenc József Rend középkeresztje hadidíszítménnyel; 1925. 10. 07. Kormányzói Dicséret Elismerés jeleként Magyar Koronás Bronzérem vörös-fehér szegélyes zöld szalagon

Külföldi: 1916. 09. 25. Német (Porosz) Vaskereszt II. osztálya; 1918. 11. 27. Porosz Vöröskereszt Érem II. és III. osztálya

Címek és rangok: –

Fontosabb írásai: –

Lakás: 1918-tól Budapest, I. kerület Attila út 23. IV. em. 33., 1940 után Budapest, I. (később XII.) kerület Monda utca 6., az 1950-es években Felsődabas, Fő utca 42.

Temetése, sírja: –

Megjegyzés: Apja a Kolozsvári Magyar Királyi Tudományegyetem orvosi karán az állatjártványtan és az állati rendszet egyetemi tanára volt, sebész- és állatorvos mester. 1922-ben a Népruházati Rt. igazgatósági tagja.

RÁCZ GÁBOR, CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI VEZÉRŐRNAGY, MAGYAR KIRÁLYI CÍMZETES ALTÁBORNAGY

*Tállya (Zemplén vármegye) 1858. 09. 27. – †Budapest (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye) 1932. 11. 17.

Apja: Rác Gábor református pap, földbirtokos (†Tállya 1891. 11. 16.)

Anyja: Szabó Erzsébet

Családi állapot: nős (Faragó Julianna, †1933. 06. 16. Debrecen)

Gyermekei: 3 lány, 1 fiú (Julianna, Zsuzsanna, Mária, Gábor)

Vallása: református

Iskolái, végzettsége: gimnázium nyolc osztálya (igen jó eredménnyel); református teológia Sárospatak (jó eredménnyel); 1881–1882 a Ludovika Akadémia tisztképző tanfolyama, Budapest (jeles eredménnyel)

Nyelvismerete: magyar (t.), német és román (m.), szlovák (sz.)

Rendfokozatai: 1880. 04. 10. honvéd; 1882. 08. 15. honvéd címzetes tizedes; 1882. 11. 01. hadnagy; 1888. 11. 01. főhadnagy; 1894. 11. 01. 2. osztályú százados; 1896. 11. 01. 1. osztályú százados; 1906. 11. 01. őrnagy; 1910. 05. 01. alezredes; 1913. 05. 01. ezredes; 1917. 05. 01. vezérőrnagy; 1927. címzetes altábornagy

Beosztásai: 1880. 04. 10. századtiszt a m. kir. 41. honvéd gyalogzászlóaljban, Kassa; 1882. 11. 11. századtiszt a m. kir. 9. honvéd féldandárban, Kassa; 1883. 12. 01. zászlóaljsegéd-tiszt a m. kir. 9. honvéd féldandárban, Kassa; 1887. 10. 01. századtiszt a m. kir. 9. honvéd féldandárban, Kassa; 1890. 03. 08. ezred-segéd-tiszt a m. kir. 9. honvéd gyalogezredben, Kassa; 1893. 06. 01. a 2. század parancsnoka a m. kir. 23. honvéd gyalogezredben, Nagyszében; 1896. 10. 26. fogalmazótiszt a m. kir. VI. honvédkerületi parancsnokságon, Kolozsvár; 1899. 10. 05. a 4. század parancsnoka a m. kir. 21. honvéd gyalogezredben, Kolozsvár; 1906. 01. 15. a 2. zászlóalj és a 61. népfelkelő járás parancsnoka a m. kir. 19. honvéd gyalogezredben, Pécs; 1909. 01. 17. különleges alkalmazású törzstiszt a m. kir. 19. honvéd gyalogezredben, Pécs; 1910. 11. 09. az 1. zászlóalj és a 60. népfelkelő járás helyettes parancsnoka a m. kir. 19. honvéd gyalogezredben, Pécs; 1911. 04. 01. különleges alkalmazású törzstiszt a m. kir. 19. honvéd gyalogezredben, Pécs; 1912. 10. 28. kiegészítő parancsnok a m. kir. 21. honvéd gyalogezredben, Kolozsvár; 1914. 08. 01. honvéd kiegészítő parancsnok, Kolozsvár; 1914. 09. 06. az erdélyi honvédkerületből alakult menetzászlóalj parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1914. 10. 06. egy 6 zászlóaljból, egy ütegből és 50 lovasból álló különítmény parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1914. 10. 25. a m. kir. 19. honvéd gyalogezred megbízott parancsnoka a szerb hadszíntéren; 1915. 01. 18. a m. kir. 19. honvéd gyalogezred parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1915. 02. 16–25. betegszabadságon, Kolozsvár; 1915. 02. 26. a m. kir. 19. honvéd gyalogezred parancsnoka az orosz hadszíntéren; 1915. 06. 28. a m. kir. 19. honvéd pótzászlóalj parancsnoka és katonai állomásparancsnok, Pécs; 1916. 01. 13. a 19. honvéd pótzászlóalj parancsnoka, Pécs; 1917. 05. 01. katonai állomásparancsnok, Pécs; 1917. 07. 01. a m. kir. I. honvédkerület parancsnokának helyettese, Budapest; 1917. 12. 20. a m. kir. honvédelmi miniszteri mozgó ellenőrző bizottság elnöke a budapesti honvédkerületben; 1919. 01. 01. visszahelyezve nyugállományba, Budapest; 1919. 08. 25. a budapesti katonai körletparancsnokság 4. számú tisztigazoló bizottság elnöke; 1920. 06. 01. nyugállományba helyezve, Budapest

Hadjáratai: –

Kitüntetései: 1898. 12. 02. Jubileumi Emlékérem a fegyveres erő számára; 1906. 05. 01. Katonai Tiszti Szolgálati Jel III. osztálya; 1908. 08. 12. Katonai Érdemkereszt; 1908. 12.

02. Katonai Jubileumi Kereszt; 1915. 02. 12. Katonai Érdemkereszt III. osztálya hadidíszítménnyel (utólag kardokkal); 1916. 05. 01. Katonai Tiszti Szolgálati Jel II. osztálya; 1917. 02. 17. Osztrák Császári Ferenc József Rend tisztikeresztje hadidíszítménnyel

Címek és rangok: –

Fontosabb írásai: A m. kir. kassai 9. honvéd gyalogezred története 1869–1892. Ries, Kassa, 1894.

Lakás: 1923-ban Budapest, VIII. kerület Mária utca 20. fsz. 1., 1928-tól Budapest, VIII. kerület Mária utca 56. I. em. 26.

Temetése, sírja: –

Megjegyzés: 1907. október 1-től a pécsi 19. honvéd gyalogezred tiszti egyenruházati egylet elnökeként működött.

AZ ADATBÁZIS ÖSSZEÁLLÍTÁSA SORÁN FELHASZNÁLT IRODALOM

- Bachó László, dezséri (szerk.): *A Magyar Kir. Honvéd Ludovika Akadémia története*. Magyar Királyi Honvéd Ludovika Akadémia, Budapest, 1930.
- Balla Tibor: *A Nagy Háború osztrák–magyar tábornokai. Tábornagyok, vezérezredek, gyalogsági és lovassági tábornokok, tábornaszernagyok*. Argumentum Kiadó, Budapest, 2010.
- Balla Tibor: *A Nagy Háború osztrák–magyar tábornokai. Altábornagyok*. HM Hadtörténelmi Intézet és Múzeum, Budapest, 2019.
- Balla Tibor: *A magyar királyi Honvéd Ludovika Akadémia parancsnokai a Nagy Háború idején*. Hadtudományi Szemle, XII. évf. 2019. Különszám, 17–26. DOI: 10.32563/hsz.2019.1.ksz.1
- Barczy Zoltán – Somogyi Győző: *Királyért és hazáért*. Corvina Kiadó, Budapest, 1990.
- Barna Attila (szerk.): *Trianon 100. Tanulmányok a békeszerződés centenáriumára*. Ludovika Kiadó, Budapest, 2020.
- Berkó István (szerk.): *A magyar királyi honvédség története, 1868–1918*. M. Kir. Hadtörténelmi Levéltár, Budapest, 1928.
- Bölöny József – Hubai László: *Magyarország kormányai, 1848–2004*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2004.
- Deseő Lajos, vitéz – Ardói Gyula (szerk.): *Erdélyi ezredek a világháborúban*. Ardói Irodalmi és Könyvkiadó Vállalat, Budapest, 1941.
- Gerő József, dr. (szerk.): *A királyi könyvek. Az I. Ferenc József és IV. Károly király által 1867-től 1918-ig adományozott nemességek, főnemességek, előnevek és címerek jegyzéke*. Budapest, 1940.
- Hajdu Tibor: *Tisztikar és középosztály. Ferenc József magyar tisztjei*. História – MTA Történettudományi Intézete, Budapest, 1999.
- Makai Ágnes – Héri Vera: *Kereszt, érem, csillag. Kitüntetések a magyar történelemben*. Helikon Kiadó, Budapest, 2002.
- Rada Tibor: *A Magyar Királyi Honvéd Ludovika Akadémia és a testvérintézetek összefoglalt története (1830–1945)*. I–II. Calgary–Budapest, 1998–2001.
- Siposné Kecskeméthy Klára – B. Kalavszky Györgyi: *A Ludovika gyakor és most*. Zrínyi Kiadó, Budapest, 2018.